

Projekt

z dnia 4 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR/...../2025
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 18 grudnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2026 – 2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.) Rada Gminy Turawa uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2026-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Iwona Duda

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ W GMINIE TURAWA NA LATA 2026–2028**

1. Wprowadzenie

Przemoc domowa jest zjawiskiem naruszającym podstawowe prawa człowieka, mającym destrukcyjny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne, poczucie bezpieczeństwa, rozwój psychospołeczny oraz funkcjonowanie rodziny. Dotyczy wszystkich grup społecznych, niezależnie od statusu społecznego, ekonomicznego czy wykształcenia. W szczególności dramatyczne konsekwencje przemocy obserwuje się u dzieci – zarówno tych będących bezpośrednimi ofiarami, jak i tych, które są jedynie świadkami agresywnych zachowań. Dziecko doświadczające przemocy w jakiegokolwiek formie pozostaje jej ofiarą i wymaga szczególnej ochrony. Równie istotne jest uwzględnienie potrzeb osób starszych, zależnych i z niepełnosprawnościami, które z racji ograniczeń zdrowotnych, ekonomicznych i społecznych często nie są w stanie samodzielnie szukać pomocy i zgłaszać przemocy, jakiej doświadczają.

Zjawisko przemocy domowej jest zdaniem ekspertów procesem cyklicznym, który w przypadku braku odpowiednich działań ochronnych może ulegać eskalacji. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 podkreśla, że przemoc nie jest zdarzeniem jednorazowym, lecz wynika z nierównowagi sił w rodzinie oraz utrwalonych wzorców kontroli i podporządkowania. Wskazuje również, że przemoc domowa wymaga szybkiej, profesjonalnej, międzyinstytucjonalnej reakcji – opartej na jednolitych standardach interwencji i współpracy służb.

Gmina Turawa, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oraz kierunki wyznaczone w Programie Rządowym, opracowuje i wdraża lokalny program przeciwdziałania przemocy domowej, którego nadrzędnym celem jest systematyczne wzmacnianie działań chroniących osoby doznające przemocy domowej oraz ograniczanie skali tego zjawiska w społeczności lokalnej. Program kontynuuje inicjatywy realizowane w latach 2023–2025, lecz został znacząco rozszerzony o nowe elementy wynikające z krajowej polityki przeciwdziałania przemocy, takie jak wprowadzenie standardów pierwszego kontaktu, rozwój pomocy specjalistycznej, wdrażanie narzędzi oceny ryzyka, wzmocnienie programów oddziaływań wobec sprawców czy podnoszenie kompetencji służb publicznych.

Rządowy Program 2024–2030 zwraca szczególną uwagę na konieczność budowania lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej, opartych na współpracy takich instytucji jak pomoc społeczna, Policja, oświata, ochrona zdrowia, wymiar sprawiedliwości, organizacje społeczne oraz podmioty prywatne. Gmina Turawa dostosowuje swoje działania do tych wytycznych, rozwijając efektywną współpracę interdyscyplinarną, w tym funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Na poziomie lokalnym szczególne znaczenie ma wzmocnienie profilaktyki, prowadzenie działań edukacyjnych, zapewnienie łatwo dostępnej informacji o możliwościach uzyskania pomocy oraz tworzenie bezpiecznej przestrzeni dla osób doznających przemocy, w tym dla dzieci.

Ważnym elementem nowej perspektywy krajowej jest podkreślenie roli współczesnych zagrożeń, takich jak przemoc cyfrowa, nadużycia technologiczne, cyberstalking oraz nowe formy przemocy ekonomicznej. Program gminny uwzględnia te zjawiska, rozszerzając zakres profilaktyki i pracy edukacyjnej szczególnie w środowiskach dzieci i młodzieży. Równie istotna jest ochrona osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, które – zgodnie z Programem Rządowym – powinny być traktowane jako grupa szczególnej troski, wymagająca specjalistycznych form wsparcia, dostosowanych do ich potrzeb i możliwości.

Według dostępnych danych wojewódzkich, w województwie opolskim corocznie wszczynanych jest kilkaset procedur „Niebieskie Karty”. Tylko do końca października 2023 roku Policja garnizonu opolskiego uruchomiła około 880 takich procedur, co dowodzi, że problem przemocy domowej pozostaje wyraźnie obecny w regionie. Dane te – choć

przedstawione na poziomie agregacji wojewódzkiej – stanowią ważny punkt odniesienia dla Gminy Turawa. W związku z tym Program przewiduje wdrożenie lokalnego systemu zbierania danych, monitorowania przypadków przemocy domowej oraz dokumentowania udzielonej pomocy, aby możliwe było prowadzenie rzetelnej analizy sytuacji i podejmowanie adekwatnych działań.

Wprowadzenie lokalnego systemu monitoringu pozwoli na bieżące określanie skali zjawiska przemocy domowej, identyfikowanie szczególnie narażonych grup mieszkańców oraz ocenę skuteczności działań prowadzonych przez gminę. Jednocześnie umożliwi tworzenie wiarygodnych sprawozdań i raportów, zgodnych ze standardami krajowymi, co usprawni współpracę pomiędzy gminą a instytucjami powiatowymi i wojewódzkimi odpowiedzialnymi za koordynację działań w tym obszarze.

2. Podstawy prawne

Program oparto na przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, a także na Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030, który określa jednolite standardy i kierunki działania dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Uwzględniono także lokalne akty prawa regulujące funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Turawa.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1–4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych.

Program realizowany jest w oparciu o obowiązujące przepisy regulujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.).
- 3) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.).
- 5) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.)
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
- 7) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.).
- 8) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 636 z późn. zm.).
- 9) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.).
- 10) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 383 z późn. zm.).

11) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U.2025.poz. 46 z późn. zm)

12) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

13) Uchwała nr LIV/409/2023 Rady Gminy Turawa z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Turawa.

3. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Turawa na lata 2026–2030, choć nie została jeszcze formalnie przyjęta przez Radę Gminy, stanowi rzetelne opracowanie o charakterze diagnostycznym, opartym na aktualnych danych społecznych i demograficznych. Dokument ten, mimo że jest w trakcie procedowania, zawiera szczegółową analizę problemów społecznych i może być w pełni wykorzystany jako podstawa do formułowania diagnozy w niniejszym Programie. Z tego względu diagnoza została opracowana zarówno w oparciu o Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030, jak i ustalenia wynikające ze Strategii, co pozwala w sposób kompleksowy ująć lokalne uwarunkowania zjawiska przemocy domowej.

Zjawisko przemocy domowej należy do najpoważniejszych problemów społecznych, ponieważ narusza podstawowe prawa człowieka, prowadzi do destabilizacji funkcjonowania rodzin, wywołuje poważne szkody zdrowotne, psychiczne i społeczne, a jego konsekwencje często są długotrwałe i wielopokoleniowe. Problem ten ma szczególne znaczenie także na poziomie lokalnym, w tym w społecznościach małych takich jak Gmina Turawa, gdzie częściej występuje bariera zgłaszania przemocy oraz większa zależność ekonomiczna i społeczna pomiędzy członkami rodzin. Czynniki te dodatkowo utrudniają ujawnianie krzywdy i skuteczne korzystanie z pomocy instytucjonalnej.

Dane demograficzne zawarte w Strategii wskazują na istotne tendencje wpływające na ryzyko przemocy domowej. Gmina Turawa liczy 10 014 mieszkańców (stan na 2024 r.). Obserwuje się jednocześnie wzrost liczby osób w wieku przedprodukcyjnym o 263 osoby względem roku 2020, co oznacza rosnącą populację dzieci i młodzieży, która jest jedną z grup szczególnego ryzyka doświadczenia przemocy, zarówno bezpośrednio, jak i w roli świadków. Wzrasta również liczba osób starszych – 1 765 mieszkańców znajduje się w wieku poprodukcyjnym, co tworzy dodatkowe wyzwania związane z przemocą opiekuńczą, zaniedbaniem oraz przemocą ekonomiczną. Jednocześnie zmniejsza się populacja osób w wieku produkcyjnym, co wpływa na obciążenie opiekuńcze rodzin, szczególnie wobec osób niesamodzielnych. Dodatkowo w gminie odnotowuje się dodatnie saldo migracji, wynoszące +107 w roku 2024, co oznacza napływ nowych mieszkańców, często pozbawionych lokalnych sieci wsparcia. Jak wskazuje Program krajowy, takie osoby mają większe trudności z ujawnianiem przemocy oraz z dotarciem do instytucji pomocowych.

Strategia jednoznacznie identyfikuje trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz występowanie przemocy domowej jako jedne z głównych problemów społecznych Gminy. Rodziny korzystające z pomocy GOPS w Turawie częściej zmagają się z zaburzeniami relacji, obniżonymi kompetencjami rodzicielskimi, kryzysami wychowawczymi oraz problemami emocjonalnymi dzieci i młodzieży. Zgodnie z analizami Programu Rządowego czynniki te znacząco zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy, zwłaszcza przemocy psychicznej oraz zaniedbania. Istotnym problemem, wskazanym zarówno

w diagnozie lokalnej, jak i w danych krajowych, jest również nadużywanie alkoholu. Uzależnienia uznaje się za jeden z głównych czynników ryzyka przemocy domowej, a dane krajowe pokazują, że w ponad połowie zgłaszanych przypadków przemocy sprawca znajdował się pod wpływem alkoholu. Pomimo szerokiej działalności profilaktycznej prowadzonej na terenie Gminy zjawisko to pozostaje istotnym kontekstem stosowania przemocy.

Kolejnym znaczącym czynnikiem ryzyka jest sytuacja na lokalnym rynku pracy. W 2024 roku w gminie zarejestrowanych było 160 osób bezrobotnych, wśród których znaczną grupę stanowiły kobiety (79 osób) i osoby długotrwale bezrobotne (81 osób). Program krajowy podkreśla, że niestabilność finansowa oraz zależność ekonomiczna pomiędzy partnerami sprzyjają nasilaniu konfliktów oraz zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy partnerskiej. Kobiety w wieku produkcyjnym, które pozostają bez pracy lub są zależne finansowo od partnera, znajdują się w szczególnie trudnym położeniu i częściej doświadczają przemocy fizycznej, psychicznej oraz ekonomicznej.

Dzieci i młodzież stanowią grupę, wobec której problem przemocy jest szczególnie wrażliwy. Rosnąca populacja dzieci (2 227 w 2024 r.), odnotowane trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz problematyczne zachowania młodzieży, takie jak wzrost zachowań ryzykownych, wskazują na potrzebę rozwijania działań profilaktycznych, edukacyjnych i pomocowych. Dzieci są również najczęstszymi świadkami przemocy domowej, co może prowadzić do długotrwałych konsekwencji psychicznych, zaburzeń emocjonalnych, trudności edukacyjnych oraz utrwalania negatywnych wzorców relacji w dorosłym życiu.

Osoby starsze, których liczba systematycznie rośnie, również stanowią grupę szczególnego ryzyka. Program Rządowy podkreśla, że seniorzy szczególnie narażeni są na zaniedbanie opiekuńcze, izolację społeczną, przemoc ekonomiczną oraz nadużycia ze strony opiekunów formalnych i nieformalnych. W Gminie Turawa potrzeba wsparcia osób starszych oraz rosnąca liczba osób wymagających usług opiekuńczych wskazują, że problem ten może narastać. W diagnozie uwzględnia się również osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby niesamodzielne, które – zgodnie z analizą lokalną – coraz liczniej korzystają z usług opiekuńczych i asystenckich. Osoby te mają ograniczone możliwości obrony, zgłaszania przemocy i korzystania ze wsparcia, co czyni je wyjątkowo podatnymi na przemoc opiekuńczą, ekonomiczną oraz zaniedbanie.

Warto jednocześnie podkreślić mocne strony systemu lokalnego, które stanowią ważne zasoby w przeciwdziałaniu przemocy. Gmina dysponuje aktywnie działającym Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Turawie, który w strukturach posiada dwie placówki wsparcia dziennego oraz Punkt Pomocy Specjalistycznej w Turawie i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Odnotowuje się coraz lepiej rozwiniętą współpracę z Policją, placówkami oświatowymi i zdrowotnymi. Na terenie Gminy funkcjonuje rozwinięta sieć szkół i przedszkoli, angażujących się w działalność profilaktyczną, obejmującą blisko 880 uczniów. Istnieje również bogata oferta zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych, które sprzyjają integracji społecznej i budowaniu pozytywnych relacji, co ma znaczenie ochronne w kontekście przeciwdziałania przemocy.

Analiza całości danych zawartych w Strategii oraz wytycznych Programu Rządowego prowadzi do wniosku, że przemoc domowa w Gminie Turawa jest realnym, złożonym i wielowymiarowym problemem społecznym. Dotyka przede wszystkim dzieci, młodzież, kobiety i seniorów, a jej występowanie pozostaje w ścisłej zależności od czynników ryzyka obecnych w środowisku lokalnym: uzależnień, bezrobocia, trudności opiekuńczo-wychowawczych, problemów zdrowia psychicznego, izolacji społecznej. Wszystkie

te okoliczności wskazują na konieczność prowadzenia spójnych, interdyscyplinarnych działań zgodnych z założeniami Programu rządowego i dostosowanych do lokalnych uwarunkowań.

4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa jest kluczowym elementem lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Został powołany Zarządzeniem Wójta nr OR.0050.111.2023 i działa w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz uchwały Rady Gminy Turawa regulujące tryb jego powoływania i funkcjonowania. Jego podstawowym zadaniem jest tworzenie warunków umożliwiających realizację działań z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz integrowanie i koordynowanie pracy podmiotów zaangażowanych w pomoc rodzinom dotkniętym przemocą. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele różnych instytucji: Policji, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kuratorskiej służby sądowej. Członkowie Zespołu zostali powołani na podstawie porozumień zawartych między Gminą a odpowiednimi instytucjami, co zapewnia reprezentację wszystkich kluczowych służb pracujących na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców.

Zgodnie z art. 9b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań Zespołu należy diagnozowanie problemu przemocy na poziomie lokalnym, inicjowanie i powierzanie podmiotom działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych, a także inicjowanie działań zarówno wobec osób doznających przemocy, jak i osób ją stosujących. Zespół odpowiada również za opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy, rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy oraz za monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”. Jednym z kluczowych zadań Zespołu jest powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych, koordynowanie ich działań oraz monitorowanie realizacji indywidualnych planów pomocy opracowywanych dla osób doznających przemocy. W ramach swoich kompetencji Zespół kieruje również osoby stosujące przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych oraz może składać zawiadomienia o popełnieniu wykroczeń związanych z przemocą domową, zgodnie z przepisami prawa.

Zespół Interdyscyplinarny odbywa posiedzenia regularnie, nie rzadziej niż co dwa miesiące. Podczas posiedzeń omawiane są m.in. sprawozdania z działalności Zespołu, bieżące działania pomocowe, dane statystyczne wynikające z procedur „Niebieskie Karty” a także działania profilaktyczne prowadzone przez poszczególne instytucje. Duży nacisk położono na analizę sytuacji rodzin objętych procedurą oraz ocenę ryzyka zagrożeń, zwłaszcza w kontekście rosnącej aktywności dzieci i młodzieży w środowisku cyfrowym, co generuje nowe formy przemocy i wymaga podejmowania działań edukacyjnych skierowanych do rodziców i uczniów. W trakcie posiedzeń omawiano również konieczność intensyfikacji działań interwencyjnych oraz podkreślano rolę wczesnego reagowania przez służby pomocowe.

W zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2024 roku do Zespołu wpłynęło 15 formularzy NK-A, z czego 9 pochodziło z Policji, 3 z oświaty i 3 z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Kontynuowano także 7 procedur wszczętych w latach poprzednich. Łącznie powołano 20 grup diagnostyczno-pomocowych, które odbyły 94 posiedzenia. Każda grupa odpowiadała za diagnozę sytuacji, ocenę ryzyka, opracowanie indywidualnych planów pomocy oraz monitorowanie ich realizacji. W 2024 roku

zakończono 15 procedur „Niebieskie Karty”, choć w porównaniu z rokiem wcześniejszym zaobserwowano wzrost liczby osób objętych tą procedurą, co potwierdza narastającą skalę problemu przemocy w gminie Turawa.

Działalność Zespołu ma charakter interdyscyplinarny i opiera się na współpracy wielu podmiotów, co umożliwia pełniejszą diagnozę sytuacji rodzin oraz skuteczniejsze reagowanie na przypadki przemocy domowej. Wspólne działania instytucji pozwalają na szybkie reagowanie, minimalizowanie ryzyka oraz planowanie adekwatnych działań pomocowych, co znacząco zwiększa skuteczność wsparcia oferowanego mieszkańcom Gminy.

5. Definicje i standardy działania

W Programie przyjęto definicję przemocy domowej zgodną z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zgodnie z którą przemoc stanowi zarówno działanie, jak i zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym. Przemoc domowa obejmuje w szczególności narażanie osób najbliższych na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszanie ich godności, nietykalności cielesnej, wolności, w tym seksualnej, a także powodowanie szkód psychicznych, emocjonalnych i ekonomicznych. W ramach Programu podkreśla się, że przemoc może mieć charakter jednorazowy lub powtarzający się, a także może występować w przestrzeni fizycznej, psychicznej, cyfrowej lub ekonomicznej.

Działania przewidziane w Programie realizowane będą zgodnie ze standardem pierwszego kontaktu, który nakłada na każdego pracownika instytucji publicznej obowiązek natychmiastowej reakcji w przypadku podejrzenia przemocy domowej. Oznacza to konieczność udzielenia jasnej informacji o dostępnych formach pomocy, ocenę ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia, a także wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, gdy istnieją przesłanki wskazujące na wystąpienie przemocy. Standard ten obejmuje również konieczność podejmowania działań zapewniających bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy oraz udzielania wsparcia w sposób wolny od ocen i stygmatyzacji. Pracownik pierwszego kontaktu zobowiązany jest także do przekazania sprawy odpowiednim służbom i współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową.

Zgodnie z definicją Programu Rządowego małoletni zawsze są ofiarami przemocy, niezależnie od tego, czy są jej bezpośrednimi adresatami, czy świadkami. W związku z tym Program przewiduje obowiązek szybkiej identyfikacji zagrożenia oraz oceny sytuacji rodzinnej oraz opracowania indywidualnego planu pomocy. Zakłada się również współpracę ze szkołami oraz przedszkolami, aby zapewnić dziecku kompleksowe wsparcie oraz monitorowanie jego bezpieczeństwa. Standardy te obejmują także wymóg podejmowania działań ochronnych w sytuacjach, w których opiekunowie dziecka są sprawcami przemocy lub nie zapewniają mu odpowiedniej opieki.

W odniesieniu do osób starszych i osób z niepełnosprawnościami Program przewiduje procedury zapewniające bezpieczeństwo i dostępność pomocy. Osoby te mogą doświadczać przemocy w formie zaniedbania opiekuńczego, przemocy ekonomicznej, ograniczania wolności osobistej, nadużyć w relacji opiekun-podopieczny oraz izolacji społecznej. Z tego względu działania instytucji obejmują dostosowanie sposobu komunikacji do możliwości osoby, zapewnienie wsparcia w formie usług opiekuńczych i środowiskowych, a także umożliwienie korzystania z pomocy tłumacza, jeśli występują bariery komunikacyjne. Program podkreśla konieczność przeciwdziałania stereotypom i dyskryminacji, które mogą prowadzić do bagatelizowania potrzeb osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami.

Program kładzie również szczególny nacisk na przeciwdziałanie przemocy cyfrowej i ekonomicznej, które zgodnie z Programem rządowym stają się coraz bardziej powszechnymi formami krzywdzenia.

Przemoc cyfrowa obejmuje m.in. nękanie, zastraszanie, kontrolowanie, rozpowszechnianie wizerunku bez zgody, naruszenia prywatności oraz przemoc związaną z dostępem do urządzeń cyfrowych i kont internetowych. Przemoc ekonomiczna przejawia się natomiast w ograniczaniu dostępu do środków finansowych, kontroli wydatków, zadłużaniu partnera, przywłaszczaniu świadczeń lub uniemożliwianiu podjęcia pracy. Program zakłada edukację społeczną w tym zakresie, identyfikację przypadków przemocy ekonomicznej podczas pracy socjalnej oraz współpracę z instytucjami finansowymi i prawnymi, aby umożliwić osobom doświadczającym takiej przemocy skuteczną ochronę i odbudowanie samodzielności.

Wszystkie działania podejmowane w ramach Programu oparte są na zasadach interdyscyplinarności, dostępności, poszanowania godności, ochrony danych osobowych oraz bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy. Program zakłada współpracę wielu instytucji – pomocy społecznej, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, sądownictwa, prokuratury oraz organizacji społecznych – aby zapewnić kompleksową i skoordynowaną pomoc. Jednocześnie podkreśla się konieczność stałego podnoszenia kompetencji służb poprzez szkolenia, superwizje i wymianę doświadczeń, zgodnie z najnowszymi standardami krajowymi i międzynarodowymi.

6. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali przemocy domowej w Gminie Turawa oraz zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia osób jej doznających, w sposób zgodny z kierunkami wskazanymi w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030. Cel ten obejmuje zarówno działania ukierunkowane na ograniczanie liczby przypadków przemocy, jak i zapewnienie szybkiej, adekwatnej i profesjonalnej pomocy osobom, które jej doświadczają, z poszanowaniem ich godności i prawa do bezpieczeństwa.

Realizacji tego celu sprzyjać będzie w szczególności wzmacnianie lokalnych działań profilaktycznych, rozwijanie usług wsparcia dla osób doznających przemocy, intensyfikowanie działań wobec osób stosujących przemoc, a także stałe podnoszenie kompetencji służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Program zakłada rozwijanie interdyscyplinarnego systemu współpracy między instytucjami, ponieważ tylko skoordynowane działania wielu służb – pomocy społecznej, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji społecznych i wymiaru sprawiedliwości – są w stanie skutecznie przeciwdziałać przemocy. Elementem istotnym dla realizacji celu głównego jest również systematyczne monitorowanie zjawiska przemocy domowej, prowadzenie diagnozy i analizy lokalnej sytuacji oraz dostosowywanie form pomocy do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

Program zakłada także zwiększenie świadomości mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej, w tym sposobów jej rozpoznawania, reagowania i zgłaszania. Edukacja społeczna, prowadzenie kampanii informacyjnych, działania profilaktyczne w szkołach oraz upowszechnianie wiedzy o przysługujących prawach stanowią jeden z kluczowych elementów polityki lokalnej. W ramach Programu przewiduje się rozwój dostępnych narzędzi wspierających rodziny w kryzysach, takich jak poradnictwo psychologiczne, mediacje rodzinne, działania wczesnej interwencji, programy wsparcia rodzicielstwa oraz usługi towarzyszące procesowi wychodzenia z przemocy, obejmujące aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne.

Cele te są spójne z czterema głównymi kierunkami interwencji określonymi w Programie Rządowym, które obejmują: zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy, rozwój działań mających na celu powstrzymanie sprawców przemocy, edukację oraz podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy, a także wzmacnianie systemu instytucjonalnego poprzez profesjonalizację służb i rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej. W Programie rządowym szczególny nacisk położono również na wdrożenie narzędzi oceny ryzyka, rozwój pracy środowiskowej, poprawę koordynacji między instytucjami oraz zapewnienie dostępności usług pomocowych – elementy te znaleźć muszą swoje odzwierciedlenie w działaniach lokalnych.

Zgodnie z Programem rządowym nadrzędnym celem polityki przeciwdziałania przemocy jest budowanie społeczeństwa, w którym każda osoba może czuć się bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania, a instytucje reagują na przemoc domową w sposób szybki, profesjonalny i skoordynowany. Program gminny wpisuje się w te założenia poprzez stworzenie systemu ochrony opartego na zasadach dostępności, adekwatności i skuteczności, obejmującego zarówno interwencję, jak i profilaktykę, wsparcie, edukację oraz działania naprawcze.

7. Działania w ramach Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie, działający w szczególności we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa, Policją, jednostkami oświaty, ochroną zdrowia, prokuraturą, sądami, kuratorami oraz organizacjami społecznymi. Koordynator zapewnia również współpracę z powiatowymi ośrodkami wsparcia i innymi gminami w zakresie zapewnienia dostępu do wyspecjalizowanych usług pomocowych.

Niniejszy Program oparty jest na interdyscyplinarnym podejściu, zgodnie z którym wszelkie podejmowane działania z zakresu profilaktyki i zwalczania przemocy domowej, powinny być odpowiednio wdrażane i realizowane przez różnych specjalistów zatrudnionych w jednostkach zajmujących nie tylko problematyką przemocy, ale i szerzej ujmując pomocą rodzinie.

Program realizowany będzie w szczególności przez następujące jednostki:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Turawa,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Turawa,
4. Komisariat Policji w Ozimku,
5. Komenda Miejska Policji w Opolu,
6. Sąd Rejonowy w Opolu,
7. Prokuratura Rejonowa w Opolu,
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu,
9. Placówki Oświatowe w Gminie Turawa,
10. Placówki Ochrony Zdrowia w Gminie Turawa,
11. Organizacje pozarządowe,
12. Inne jednostki zajmujące się pomocą i wsparciem rodziny zgodnie z zaistniałymi potrzebami.

Przemoc jest zjawiskiem złożonym, wymagającym zawsze pracy zespołowej, koordynacji działań, różnych kompetencji, wsparcia oraz zaufania. Dlatego też cele ujęte w niniejszym Programie będą realizowane interdyscyplinarnie poprzez wdrażanie działań ujętych poniżej:

1.	Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej poprzez działania profilaktyczne, edukacyjne i interwencyjne	W ramach realizacji Programu w Gminie Turawa kontynuowane i rozwijane będą działania profilaktyczne, edukacyjne i interwencyjne ukierunkowane na ochronę osób doznających przemocy, zgodnie z obowiązkami wynikającymi z Programu krajowego. Zadania obejmą prowadzenie szerokich działań edukacyjnych dotyczących przemocy psychicznej, fizycznej, seksualnej, ekonomicznej i cyfrowej, a także rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w tym funkcjonowaniu Punktu Pomocy Specjalistycznej przy GOPS w Turawie. Rozbudowane zostaną działania dotyczące profilaktyki przemocy wobec dzieci, seniorów i osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z krajowymi standardami ochrony tych grup. Realizowane będzie monitorowanie sytuacji rodzin, opracowywanie i wdrażanie indywidualnych planów pomocy oraz prowadzenie działań interwencyjnych zgodnie ze standardem pierwszego kontaktu, który zobowiązuje każdą instytucję publiczną do natychmiastowej reakcji, oceny ryzyka i wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w razie podejrzenia przemocy. W ramach działań lokalnych stosowane będą narzędzia oceny ryzyka, zgodnie z rekomendacjami rządowymi, co pozwoli na podejmowanie decyzji o koniecznych środkach ochrony, takich jak natychmiastowe odizolowanie sprawcy czy zapewnienie bezpiecznego schronienia osobie doznającej przemocy. Duży nacisk zostanie położony na identyfikację i reagowanie na przemoc cyfrową, obejmującą nękanie online, kontrolowanie i ograniczanie komunikacji, publikowanie treści bez zgody oraz wymuszanie dostępu do danych osobowych. W ramach działań ochronnych realizowane będą konsultacje psychologiczne i prawne, a osoby doznające przemocy będą otrzymywać wsparcie w wykonywaniu swoich praw, w tym w kontaktach z Policją, prokuraturą, sądem i innymi instytucjami.
2.	Zapewnienie schronienia, pomocy materialnej i doradczej osobom doznającym przemocy domowej	Zgodnie z zadaniami wynikającymi z Programu rządowego, Gmina Turawa zobowiązuje się do zapewnienia osobom doznającym przemocy dostępu do całodobowej pomocy, obejmującej schronienie, wsparcie materialne i doradcze. W ramach współpracy z instytucjami wojewódzkimi i ponadlokalnymi rozwijana będzie sieć miejsc schronienia, w tym specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy, noclegowni oraz miejsc interwencyjnych. GOPS będzie udzielał niezbędnych świadczeń pieniężnych oraz wsparcia socjalnego (dla osób spełniających ustawowe kryterium dochodowe), a także prowadził poradnictwo prawne, psychologiczne i specjalistyczne zgodnie z krajowymi standardami dostępności usług. Pomoc będzie dostosowana do indywidualnej sytuacji osoby doświadczającej przemocy, ze szczególnym

		uwzględnieniem potrzeb dzieci, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z Programem rządowym wdrażane będą zasady dostępności informacyjnej, komunikacyjnej i architektonicznej, co umożliwi korzystanie ze wsparcia wszystkim potrzebującym.
3.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom doznającym przemocy domowej	W ramach realizacji Programu rozwijana będzie współpraca między jednostkami zapewniającymi wsparcie osobom doznającym przemocy, w tym pomocy socjalnej, Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego, GKRPA, organizacji społecznych oraz instytucji ochrony zdrowia. Wsparcie instytucjonalne obejmie kompleksową pracę socjalną, konsultacje specjalistyczne, interwencję kryzysową oraz działania wspomagające dostęp do ochrony prawnej. Wprowadzone zostaną procedury konieczne do prowadzenia skoordynowanej pracy środowiskowej oraz współdziałania między instytucjami. Osobom doznającym przemocy zapewnia się wsparcie w kontaktach z organami ścigania, w tym w występowaniu o nakaz natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez sprawcę oraz o zastosowanie środków ochrony przewidzianych w prawie. Rozwijane będą działania w zakresie ochrony dzieci – w tym udział psychologów, pedagogów i innych specjalistów – w celu oceny sytuacji dziecka i zapewnienia mu niezbędnego wsparcia. Program zakłada również zwiększenie dostępności usług dla seniorów i osób zależnych, w szczególności w zakresie opieki środowiskowej, usług asystenckich i konsultacji zdrowotnych.
4.	Koordinacja współpracy między instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	Działania będą kontynuowane i rozszerzane zgodnie z Programem krajowym, który kładzie nacisk na silniejszą koordynację międzyinstytucjonalną. Zespół Interdyscyplinarny będzie odpowiedzialny za organizowanie spotkań służb, wymianę informacji i doświadczeń oraz zapewnienie spójnego przepływu informacji. Wprowadzony zostanie standard pracy grup diagnostyczno-pomocowych, obejmujący zasady prowadzenia dokumentacji, oceny ryzyka i planowania pomocy. Instytucje zobowiązane są do podejmowania wspólnych działań, w tym wspólnych wizyt środowiskowych, ustalania priorytetów interwencji oraz minimalizowania zagrożeń dla osób doświadczających przemocy. Współpraca będzie również skierowana na wymianę danych statystycznych, analizę trendów, ocenę skuteczności działań oraz usprawnianie lokalnych procedur.
5.	Działania motywujące osoby stosujące przemoc do	Zadania te będą realizowane poprzez prowadzenie rozmów motywujących ze sprawcami przemocy, kierowanie ich do terapii uzależnień oraz do programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych. Program rządowy wskazuje, że

	zmiany zachowania	praca ze sprawcą jest kluczowym elementem zmniejszenia ryzyka przemocy, dlatego gmina będzie rozwijać współpracę z podmiotami prowadzącymi takie programy oraz monitorować ich skuteczność. W ramach działań przewiduje się również stosowanie narzędzi oceny ryzyka ponownego użycia przemocy, a także działania interwencyjne obejmujące składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, występowanie o zakazy zbliżania oraz o nakazy opuszczenia mieszkania. Gmina będzie inicjować i wspierać działania na rzecz zatrzymywania przemocy, w tym poprzez współpracę Policji, kuratorów sądowych, prokuratury oraz PCPR.
6.	Działania informacyjne i edukacyjne kierowane do mieszkańców	Zgodnie z Programem rządowym, Gmina Turawa będzie prowadzić działania edukacyjne na lokalną skalę, obejmujące kampanie społeczne, działania informacyjne, prelekcje, warsztaty i szkolenia skierowane do dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Szczególny nacisk położony zostanie na profilaktykę przemocy cyfrowej i ekonomicznej, edukację w zakresie granic i bezpieczeństwa emocjonalnego, a także na rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców. W szkołach realizowane będą działania profilaktyczne w zakresie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, budowania klimatu bezpieczeństwa oraz wzmacniania umiejętności społecznych. Kampanie kierowane do mieszkańców obejmować będą również informowanie o procedurze „Niebieskie Karty”, narzędziach ochrony prawnej oraz działaniach możliwych do podjęcia przez świadków przemocy.
7.	Usprawnianie systemu zgłaszania, reagowania i dokumentowania przypadków przemocy	Program przewiduje rozwój lokalnych procedur reagowania na przemoc oraz wdrażanie krajowych standardów dokumentowania przypadków przemocy. Obejmować to będzie stosowanie procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z obowiązującymi przepisami, prowadzenie dokumentacji w sposób jednolity, przejrzysty i zgodny z krajowymi wytycznymi, a także stosowanie narzędzi oceny ryzyka zagrożenia. Instytucje realizujące Program będą współpracować z Policją, prokuraturą, sądami i PCPR w zakresie prowadzenia postępowań oraz realizacji środków ochrony przewidzianych prawem. Wprowadzona zostanie również zasada natychmiastowej reakcji w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia, a także obowiązek przekazywania informacji osobom doznającym przemocy o ich prawach i dostępnych formach pomocy

Powyższe zadania realizowane będą w szczególności poprzez:

1) Wszczynianie i prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” (art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej)

Działania obejmują:

- podjęcie procedury NK przez każdą z uprawnionych służb: pomoc społeczną, Policję, oświatę, ochronę zdrowia, GKRPA,
- natychmiastowe przekazanie formularza NK-A do Zespołu Interdyscyplinarnego,
- powołanie i ewentualne poszerzanie grupy diagnostyczno-pomocowej,
- przeprowadzenie rozmowy z osobą doświadczającą przemocy i osobą ją stosującą,
- ocenę ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia,
- opracowanie i realizację indywidualnego planu pomocy,
- monitorowanie sytuacji rodziny do czasu zakończenia procedury i w ramach monitoringu po jej zakończeniu.

2) Izolowanie sprawcy od ofiary – natychmiastowe środki ochrony (art. 15aa ustawy o Policji)

Działania stosowane przez Policję:

- natychmiastowy nakaz opuszczenia mieszkania przez sprawcę przez Policję – na 14 dni, z możliwością przedłużenia przez Sąd,
- zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy,
- kontrola wykonywania obowiązków przez sprawcę, np. w drodze wizyt monitorujących Policji,
- składanie wniosków o dalsze środki ochrony do prokuratury lub sądu.

3) Zapewnienie schronienia i bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy (art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej)

Działania realizowane GOPS w Turawie:

- kierowanie osoby doznającej przemocy do ośrodka wsparcia lub specjalistycznego ośrodka wsparcia,
- udzielanie schronienia w ośrodkach wsparcia,
- udzielanie świadczeń z pomocy społecznej związanych z zabezpieczeniem podstawowych potrzeb (dla osób spełniających kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej)

4) Zapewnienie poradnictwa i pomocy specjalistycznej (art. 6 ust. 2 pkt 2 i 3; art. 9b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej)

Konkretne działania:

- prowadzenie pracy socjalnej,
- poradnictwo prawne (np. w zakresie uzyskania alimentów, rozwodu, nakazu sądowego itp.),
- poradnictwo psychologiczne (terapia krótkoterminowa, interwencja kryzysowa),
- poradnictwo socjalne i zawodowe,
- przygotowanie osoby do wyjścia z sytuacji przemocy i odzyskania samodzielności,
- wsparcie w złożeniu zawiadomienia o przestępstwie, wniosku o nakaz opuszczenia lokalu, zabezpieczenia kontaktów z dziećmi, przyznania świadczeń.

5) Praca Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych (art. 9a–9c ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej)

Konkretnie:

- diagnozowanie sytuacji rodziny,
- ocena czynników ryzyka,
- przygotowanie i realizacja indywidualnego planu pomocy,
- organizowanie i prowadzenie posiedzeń grupy,
- podejmowanie interwencji środowiskowych,
- ustalanie roli każdego członka grupy w konkretnych działaniach wobec rodziny,
- monitorowanie sytuacji dziecka i osoby dorosłej doświadczającej przemocy,
- udział w wizytach domowych.

6) Działania względem osób stosujących przemoc (art. 6 ust. 2, art. 9b ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej)

Ustawa nakłada obowiązki m.in.:

- prowadzenie rozmów motywujących,
- zobowiązywanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych,
- kierowanie do terapii uzależnień,
- monitorowanie zachowania sprawcy,
- informowanie o konsekwencjach prawnych i karnych,
- składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia związanego z przemocą.

7) Edukacja i profilaktyka (art. 6 ust. 2 pkt ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej 2)

Działania obejmują:

- działania edukacyjne w szkołach, przedszkolach i placówkach wsparcia dziennego,
- prowadzenie kampanii informacyjnych na poziomie lokalnym,
- edukację w zakresie przemocy cyfrowej i ekonomicznej,
- szkolenia dla rodziców i opiekunów,
- upowszechnianie informacji o instytucjach pomocowych,
- organizację szkoleń dla pracowników służb: socjalnych, oświatowych, Policji, zdrowia, GKRPA w Turawie.
-

8) Ochrona dzieci zgodnie z ustawą (art. 9d, art. 12a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej)

Przykładowe działania:

- natychmiastowe zawiadomienie sądu rodzinnego w razie zagrożenia dobra dziecka,
- opracowanie planu pomocy uwzględniającego terapię dziecka,
- interwencje psychologiczne i pedagogiczne,
- współpraca szkoły z Zespołem Interdyscyplinarnym,
- umożliwienie dziecku udziału w konsultacjach i terapii,
- zapewnienie bezpieczeństwa w przypadku przemocy między rodzicami.

9) Ochrona osób starszych i z niepełnosprawnościami (art. 6 i art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz wytyczne Programu Rządowego)

Działania obejmują:

- podejmowanie interwencji w przypadku przemocy opiekuńczej lub ekonomicznej,
- dostosowanie komunikacji i pomocy do potrzeb osoby,
- zapewnienie usług opiekuńczych, asystenckich i zdrowotnych,
- zgłaszanie nadużyć do odpowiednich organów,
- współpraca z rodziną i instytucjami zdrowia.

8. Monitoring, wskaźniki i ewaluacja Programu

Monitoring Programu będzie prowadzony w oparciu o lokalny system gromadzenia danych, obejmujący informacje o wszczętych procedurach, liczbie osób objętych pomocą, rodzaju udzielonego wsparcia, liczbie skierowań do ośrodków wsparcia oraz liczbie sprawców objętych programami korekcyjno-edukacyjnymi lub psychologiczno – terapeutyczne.

W celu zapewnienia przejrzystości działań oraz umożliwienia ich porównywania w czasie, Program wprowadza lokalny zestaw danych, które będą monitorowane. Obejmuje on m.in. liczbę procedur „Niebieskie Karty”, liczbę osób doznających przemocy i sprawców objętych działaniami pomocowymi, liczbę porad psychologicznych i prawnych, liczbę działań edukacyjnych i ich uczestników, liczbę podjętych interwencji, liczbę skierowań do programów korekcyjno – edukacyjnych oraz liczbę osób je kończących. Dane monitorujące obejmują również liczbę szkoleń służb, liczbę osób przeszkolonych, liczbę dostępnych miejsc schronienia oraz dane demograficzne dotyczące osób objętych pomocą.

Dane te posłużą do przygotowania corocznego raportu, który będzie opracowywany do 31 marca każdego roku i przedstawiany Wójtowi Gminy.

9. Źródła finansowania

Realizacja Programu finansowana będzie ze środków budżetowych gminy, z funduszy pozyskiwanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu, z dotacji rządowych i wojewódzkich, z projektów realizowanych w ramach funduszy europejskich oraz z ewentualnych środków organizacji pozarządowych i programów krajowych, w tym Funduszu Sprawiedliwości i funduszy społecznych dostępnych w ramach programów rządowych i unijnych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Program ten powinien określać działania profilaktyczne, pomocowe, interwencyjne i edukacyjne realizowane na poziomie lokalnym oraz wskazywać podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. Uchwalenie Programu jest zatem ustawowym obowiązkiem gminy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Turawa na lata 2026–2028 stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby społeczności lokalnej oraz diagnozę dotyczącą skali i charakteru przemocy domowej na terenie Gminy. Program wyznacza kierunki działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą domową, zapewnienie im kompleksowego wsparcia, a także wzmocnienie systemu współpracy służb i instytucji. Uwzględnia on zadania związane z uruchamianiem procedury „Niebieskie Karty”, udzielaniem specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej, prowadzeniem działań edukacyjnych i informacyjnych, a także oddziaływaniem korekcyjno–edukacyjnym wobec osób stosujących przemoc.

Realizacja Programu przyczyni się do zwiększenia skuteczności lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, poprawy bezpieczeństwa mieszkańców oraz zapewnienia wsparcia osobom najbardziej narażonym na krzywdę. Program jest zgodny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 -2030.

Środki na realizację Programu pochodzić będą z budżetu Gminy Turawa oraz innych dostępnych źródeł, w tym środków zewnętrznych. Przyjęcie Programu umożliwi prawidłową realizację ustawowych obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie uchwały jest zasadne i konieczne.